

وزیران کاردان، شهرهای آباد

- ۱- ترکان مردمی بودند که در نواحی شمال شرقی ایران زندگی می کردند. آن ها زندگی قبیله ای داشتند و کار اصلی شان، دامداری بود.
- ۲- باگسترش دین اسلام تا منطقه ی ماوراءالنهر، ترکان مسلمان شدند و برخی از قبایل ترک به تدریج در داخل ایران رفت و آمد کردند.
- ۳- برخی از ترکان با استفاده از استعدادها و توانایی های خود به دربار پادشاهان نفوذ کردند و به مقامات مهمی چون فرماندهی سپاه رسیدند.
- ۴- پس از مدتی ترکان موفق شدند سلسله های غزنویان، سلجوقیان و خوارزمشاهیان را تشکیل دهند.
- ۵- مشهورترین فرمانروای غزنوی، سلطان محمود غزنوی بود.
- ۶- یکی از کارهای مهم سلطان محمود، لشکرکشی به هند بود. او چند بار به آن سرزمین لشکر کشید؛ در آن جا بت ها را خراب کرد و گنج های فراوانی را به غارت برد و بعد به ایران بازگشت.
- ۷- بعد از سلطان محمود، پسرش سلطان مسعود به حکومت رسید.
- ۸- از آثار تاریخی دوره ی غزنویان مناره ای در غزنین در کشور افغانستان می باشد.
- ۹- سلسله ی سلجوقیان را طغرل تأسیس کرد. سلجوقیان حکومتی قدرتمند و قلمرو بسیار وسیعی داشتند.
- ۱۰- در زمان سلطان ملکشاه سلجوقی، قلمرو سلجوقیان از شرق تا ماوراءالنهر و از غرب با دریای مدیترانه گسترش یافت.
- ۱۱- پایتخت سلطان ملکشاه، شهر اصفهان بود.
- ۱۲- برج طغرل از آثار تاریخی دوره ی سلجوقیان در شهر ری می باشد.
- ۱۳- حاکمان ترک تبار از اقوام بیابان گرد بودند و از کشورداری اطلاع چندانی نداشتند. به همین دلیل، آن ها وزیران باهوش و خردمند ایرانی را برای اداره ی سرزمین پهناور ایران انتخاب می کردند.
- ۱۴- یکی از وزیران مشهور سلجوقیان، خواجه نظام الملک توسی بود.
- ۱۵- خواجه نظام الملک خدمات زیادی در راه عمران و آبادانی ایران انجام داد.
- ۱۶- در دوره ی حکومت های ترک تبار به ویژه سلجوقیان، زبان و ادب فارسی مورد توجه قرار گرفت و در قلمرو پهناور آن ها رواج یافت. از جمله مقرر شد که نامه ها و فرمان های حکومتی به زبان فارسی نوشته شوند؛ در حالیکه قبل از آن، به زبان عربی نوشته می شدند.
- ۱۷- از جمله شاعران ایرانی معروف دوره ی غزنویان، ابوالقاسم فردوسی است و اثر معروف او شاهنامه نام دارد.

۱۸- در دوره ی سلجوقیان، به دستور خواجه نظام الملک مدارسی به نام « نظامیه » در شهرهای بزرگ ساخته شد.

۱۹- در دوره ی سلجوقیان، همچنین مساجد، برج ها، مناره ها و کاروان سراهای باشکوهی، بنا شدند.

۲۰- کاروان سرای رباط قره عشق در خراسان شمالی از آثار دوره ی سلجوقیان است.

۲۱- پس از مرگ سلطان ملکشاه سلجوقی، بین جانشینان او اختلاف افتاد و حکومت سلجوقی، ضعیف شد.

سرانجام یکی از فرمانروایان منطقه خوارزم، آخرین سلطان سلجوقیان را شکست داد و حکومت خوارزمشاهیان را تشکیل داد.

۲۲- مهم ترین سلطان خوارزمشاهیان، سلطان محمد خوارزمشاه بود.

۲۳- در زمان سلطان محمد خوارزمشاه، قلمرو ایران از سمت شرق گسترش یافت و کشور ما با مغول ها همسایه شد.

۲۴- حکومت خوارزمشاهیان با حمله ی مغول ها به ایران برچیده شد.

۲۵- مسجد جامع رشتخوار در استان خراسان رضوی از آثار دوره ی خوارزمشاهیان می باشد.

۲۶- در زمان حکومت های غزنویان، سلجوقیان و خوارزمشاهیان در ایران، شغل بیش تر مردم، کشاورزی و دامپروری بود.

۲۷- در دوره ی سلسله های ترک، شهر های بزرگ و آبادی در قلمرو پهناور ایران به وجود آمد. در این شهرها شغل هایی چون سفالگری، آهنگری، بافندگی و تجارت، رواج داشت.

۲۸- در دوره ی سلسله های ترک، بازرگانی با سرزمین های دیگر نیز بسیار رونق داشت.